

TYHJÄ TYÖ vahingoittaa

Coach **Michael Bungay Stanier** Kanadasta kävi Suomessa julistamassa tyhjän työn turmiota.

”Jokainen tuntee nahoissaan tyhjän työn. Se turhauttaa ja tylsistyttää.”

Tyhjänpäiväiset työtehtävät saavat ihmisen kysymään itseltään, tähänkö valuu ainutkertainen elämäni.

Tyhjä työ ei silti tarkoita kaikille samaa.

”En pärjäisi kirjanpitiön kanssa, minulle numerot edustavat tyhjää työtä. Kirjanpitäjälleni se on todellista, järkevää työtä”, coaching-yrittystä nimeltään Box of Crayons vetävä Bungay Stanier sanoo.

Ulkoistus tai delegointi päästävät tyhjää työstä. Ja jotkut työt vain jätetään tekemättä.

Michael Bungay Stanierin ajatukset tuntuvat sekä radikaaleilta että tutuilta. Kotoaan Torontosta coach lähtee usein puhumaan ihmisille eri puolille maailmaa.

Kaikkialla työelämän vitsauksia ovat tulviva sähköposti ja palaverien täyttämät päivät. Sadasta sähköpostista viisi on tärkeää, parin tunnin palaverista 5-10 minuuttia hyödyksi.

”Autoin asiakastani vähentämään palavereja 25 prosenttia. Siinä lyhennettiin kokousaika, korvattiin osa palavereista muulla kommunikoinnilla ja sen sellaista.”

Varsinkin esimiehet istuvat jopa 30 viikkotuntia palavereissa.

”Voi kysyä itseltään, millä hinnalla. Teekkö palaveripönötys olon nuutuneeksi ja kasaa töitä niin, että pitää uhrata vapaapäivä sähköpostien läpikäyntiin.”

Työaika 1800-luvulta

Suomen-vierailullaan Bungay Stanier kävi Fiskarsin tehtaassa museossa ja kiinnitti huomionsa, että entisajan työpäivä alkoi aamulla 5.30. ja päättyi 19.30, lauantaisin pari tuntia

Se riepoo, kuluttaa ja väsyttää. Sitä tekee työn tyhjiys, ei suinkaan työ sinänsä.

TIINA TORPPA KUVAT SUSANNA JUNNOLA

aiemmin.

”Elämme vielä liki tehdastyön päivärytmiä vaatipa työ sitä tahi ei”, hän sanoo.

Globaalit yhteydet manerten välillä mahdollistavat, että voi ympärivuorokauden roikkua kiinni laitteissa ja työssä.

Tämän päivän pomojen ja asiantuntijoiden työajat ovat kuin 1800-luvun tehdastyöläisillä. Ja kiire riivaa tasapuolisesti kaikkia.

Bungay Stanier käskee lopettamaan kiireen, vaikka myöntää itsekin olevansa turhan kiireinen.

”Minä kuitenkin yritän”, coach sanoo. Hän meditoi rauhoittuakseen. Hän ei kehuskele kiireellä. Hän ei käytä kännykkää tai muita mobiililaitteita.

”Minusta ihminen tarvitsee jonkinlaista strukturointia näiden välineiden kanssa. Pärjään ilman kännyä. Jotta en roikkuisi koko ajan koneelle, minulla on halpa ja helppo ratkaisu, kaksi työpöytää.”

Toisen pöydän äärellä hän työskentelee tietokoneella. Koneettoman pöydän luona hän keskittyy ajattelemaan, ideoimaan ja suunnittelemaan. Sille pöydälle on sijoitettu luovuutta ruokkivia esineitä.

Hanki itsellesi parempi työelämä

1. Keskity ja keskitä. Panosta tärkeään, merkitykselliseen työhön ja jätä tyhjä työ vähemmälle.

2. Ota vastuu. Olosuhteiden syyttelyn sijasta, tarkastele, miten itse voit muuttaa tilannetta.

3. Lopeta kiire. Rajoita ja rakenna työaikaasi, mutta myös työn tekemisen ja kommunikoinnin aikoja ja tapoja. Lisäksi lakkaa tekemästä epärealistisia aikatauluja.

4. Pysy sitkeänä. Älä anna hetimitä periksi, vaan yritä uudelleen.

Bungay Stanierin kirjoittaa myös tietokirjoja, mutta niitä ei ole käännetty suomeksi. Seuraavaksi ilmestyy e-kirja.

Bungay Stanier suosittelee **David Allenin**, **Peter Blockin** ja **Seth Gordonin** bisneskirjoja. Aussi-syntyinen coach ei itse lue vain liike-elämän oppaita. Pääaineena yliopistossa oli kirjallisuus, suosikkeja muun muassa **Isabel Allende** ja **Gabriel Garcia Marquez**.

Onneton lakimies

Jollekin oma ammatti ja asema voi edustaa tyhjiyttä. Näin oli käydä tyhjän työn vahingollisuuden matkasaarnaajallekin. Michael Bungay Stanier valmistui lakimieheksi kotimaassaan Australiassa, mutta kirjallisuuden

opintojensa vuoksi hän päätyi Oxfordin vaihto-opiskelijaksi.

”Onneksi tulin Eurooppaan. Minusta olisi tullut onneton lakimies”, hän sanoo.

Ovatko kaikki juristit onnettomia?

”Eivät ihan kaikki. Mutta moni valitsee lakimiehen ammatin sen turvallisuuden vuoksi, valmistuu, menee töihin, perustaa perheen ja etenee urallaan kohti osakkuutta. Iso talo, lomamatkat ja rahaa nielevä elämäntapa pitää

vät ihmistä kiinni, vaikka hän olisi tyytymätön työssään.”

Hyppy pois erityisosaamista vaativasta ammatista ei Bungay Stanierin mukaan ole niin yksinkertaista kuin annetaan ymmärtää. Toisaalta hän korostaa, että aina on vaihtoehtoja, ja ker- too eräästä coachaamastaan lakimiehestä.

”Hän jätti työnsä ja pestautui gay-järjestön palvelukseen tehdäkseen itselleen merkityksellistä työtä.”

Turha coaching

Kanadassa vuoden 2006 coachiksi valittu Bungay Stanier myös kritisoi coachingia.

”Tutkittaessa valtaosa valmennuksista on tuloksettomia. Paljon hyödyttöntä coachingia, joka ei johda mihinkään.”

Hän on erityisen kriittinen sitä kohtaan, että valmentaja tyrkyttää neuvoja. Sen sijaan coachin tehtävä on kysyä ja mieluiten avoimia kysymyksiä, jotta valmennettava saa tilaisuuden ajatella itse.

Hän kehottaa jakamaan karkeasti omat työt tyhjään, hyvään ja loistavaan kategoriaan. Kuinka itse voi vähentää tyhjää työtä ja lisätä loistavaa?

Bungay Stanier alleviivaa muutoinkin yksilön omaa vastuuta ja kehottaa kysymään itseltään, kuka määrää elämäni. Olosuhteiden, pomon ja pahan maailman syyttely muokkaavat ihmistä uhrin.

Vaikka Bungay Stanier julistaa ihmisen velvoitetta kantaa täysi vastuu elämästään, hän korostaa, ettei tahdo olla elämänfilosofinen helppoheikki.

”En halua antaa kuvaa, että tämä olisi helppoa. Päinvastoin. Ja tässä on pohjimmiltaan kyse eurooppalaisten filosofien ajatuksesta, että ihminen syntyy vapaaksi. Ihminen antaa itselleen oman vapautensa.”

Entä kun on pakko tehdä tyhjää työtä? Tee se nopeasti äläkä pyri tekemään sitä erityisen hyvin. Usein säädämme liikaa ja tuhlaamme aikaa turhan työn tekemiseen”, coach Michael Bungay Stanier kertoo.

Pomo pajatsona

Michael Bungay Stanier piti Romana Oy:n järjestämällä Suomen vierailullaan neljä workshopia, joissa käsiteltiin työn ja itsensä kehittämistä. Tällaiseen päivään Helsingissä osallistui turkulainen toimitusjohtaja **Päivi Dahl**, joka johtaa 130 ihmisen hyvinvointialan yritystä Petreaa.

”Tämän päivän johtajan pitäisi olla kuin pajatso. Esimiehen täytyisi heti tietää vastaus kaikkeen. Sanon usein, että antakaa armoa ja aikaa miettiä vastausta. Tai auttakaa, mietti- kää itse”, Dahl kertoo.

Myös Turusta saapunut, alun perin Kanadasta Suomeen muuttanut, **Jeff Salahub** työskentelee coachina ja opettaa Satakunnan

ammattikorkeakoulussa.

”Hyvä kun Michael pistää meidät tekemään ja patistaa miettimään eikä pelkästään hyvän fiiliksen takia hymistellä”, Salahub sanoo.

Seminaari myös muistutti häntä verkoston merkityksestä.

”Suurin oivallus oli, kun Michael sanoi, että *Great Work* ei toteudu ilman verkostoja. Pitää olla muita ihmisiä, joiden kanssa jakaa kokemuksia”, hän sanoo.

Bungay Stanier ryhmäyttää ihmiset niin tehokkaasti, että puolet reilun 50 ihmisen porukasta tuntuu tutuilta ennen kuin päivä päättyy.

”Siinä toteutuivat yhteisöllisyys ja vertais- tuki”, Dahl analysoi, ja aikoi ottaa oppia myös

käytetyistä menetelmistä.

Bungay Stanier itse asiassa kehottaa seminaareihinsa osallistujia "varastamaan häneltä". Eihän mikään ole uutta auringon alla, ja hyvä saakoon kiertää.

Pomo konekirjoittajana

Työpäivän aamu, ajatus lentää ja tuloksia tulee. Pikkuääni keskeyttää. Uteliaisuus voittaa. Sähköposti, ja ajatukset humpsahtavat sen sisältöön.

"En minäkään pysty vastustamaan sähköpostin houkutusta, sitä on pakko kurkkia," Bungay Stanier sanoo.

Keskeytyksen jälkeen paluu flow-tilaan vie aikaa.

Päivän aikana ihminen usein hakkaavaryttämiseksi pompahtelee tehtävästä toiseen. Oma flow-tilaa kannattaisi kuitenkin varjella: juuri silloin voi syntyä jotain tyydyttävää ja todennäköisesti myös tuottavaa työtä.

Kenties kalenteriin pitäisi raivata tilaa ajattelemiselle.

"Siitä ainakin johtajille maksetaan! Kun pitäisi ajatella, he vain nököttävät koneella. Jos pomo istuisi päivittäin puolikin tuntia ja tuijottaisi ikkunas-ta ulos, moni tuomitsisi hänet laiskana."

Mitähän antiikin filosofit ajattelisivat nykytyöelämästä, jossa kaikki istuvat kuin entisajan konekirjoittajat, nenä kiinni koneessa. Kuka ehtii ajatella? ■

Toimitusjohtaja Päivi Dahl pitää ajatuksesta, että onnistumisen hetket muistetaan ja monistetaan. "Ihmisten välille syntyy siteitä ja energiaa, kun jaamme onnistumisia," Dahl sanoo.

Tyhjää, hyvää ja sairaan hyvä työtä

Bad, Good, Great work - Michael Bungay Stanier jakaa työtehtävät kolmeen osaan.

Tyhjä työ edustaa aikaa tuhlaavaa pakkopullaa. Hyvä työ sisältää kohtuullisen mukavaa perushommaa. Vaikeasti käännettävä Great Work edustaa huippusuorituksia ja tehtäviä, joista saa syvää tyydytystä.

"Kotini liepeillä sijaitsee pikkukahvila, jonne jopa jonotetaan. Omistajat keittävät kahvia ja leipovat kakkuja. Ei sen kummempaa, mutta heidän työnsä on loistavaa", Michael Bungay Stanier kertoo esimerkin, kuinka myös suorittavaa työtä voi tehdä sydämeästään.